

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 kr. če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedija na velikem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

Vredništvo je na velikem trgu h. št. 9, v II. nadstropju.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam veljaja:

Za celo leto . . .	15 gl. — kr.
Za pol leta . . .	8 " — "
Za četrta leta . . .	4 " — "
Za en mesec . . .	1 " 40 "

V administraciji veljaja:

Za celo leto . . .	13 gl. — kr.
Za pol leta . . .	6 " 50 "
Za četrta leta . . .	3 " 30 "
Za en mesec . . .	1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljanje veljaja 1 gl. več na leto.

Izhaja vsak dan in sicer vsak dan 5. uri popoldne.

Laž za lažjo.

Kdor bere poročila judovskih liberalnih listov, bi skoraj mislil, da naša dežela je prava razbojniška jama, v kateri noben človek, zlasti pa ako je nemškega rodu, ni varen svojega življenja.

Nedavno poročali so o pretepu pri ljudski veselici, ki sta ga zlasti „N. W. Tagblatt“ in „Vorstadtzeitung“ popisovala tako natančno, kakor da bi se bila reč vršila v njih vredniških prostorih. Poslednji list je svojim vernim bralcem celó pripovedoval, da se je pretep pričel v lopi, kjer so točili šampanjce, ko so ravno cesar tam bili, in da sta dva duhovna hujskala razkačeno ljudstvo k napadu na nemške turnarje. Drugi listi poročali so o enem samem duhovniku, omenjeni list naredil je precej iz enega dva. Ako je že treba lagati, mislil je pisatelj, je boljši lagati prav debelo, nekaj se bode lahkovernih ljudi, katerih se povsod ne manjka, vsaj prišlo. Že uni dan smo poročali, da so vsa ta poročila hudovoljno s trte zvita, in ob enem posajnilo, kdo je hotel prav za prav pričeti prepir in pretep, ki ga je pa pametno in zmerno obnašanje našega ljudstva srečno zabranilo. Dunajski liberalni poštenjaki se zato seveda niso zmenili in do danes še nismo nikjer brali, da bi bili svoje laži preklicali.

Pač pa so jih še z novimi pomnožili. V liberalnih listih bil je namreč 23. t. m. brati telegram iz Ljubljane, da je v nedeljo popoldne ob šestih nek kmečki fant na cesti v Vevče z nožem napadel nekega nemškega inženirja, ki je napadniku samo s tem ušel, da so ga neki ljudje, ki so se ravno tje pripeljali, vzeli na voz. To pa hudodelnika ni odgnalo, marveč znositi se je hotel zdaj nad kočijo, ki jo je skušal prijeti. To je strašno, kaj takega bi se še v Bosni ne zgodilo, bi mislil človek, ki bere omenjeni telegram. Vendar pa je reč vsa drugačna. Kdo je bil namreč ta tolovaj in kaj je bil vzrok njegovega silovitega napada? Bil je žganja pijan človek, bivši delavec v Vevški papirnici, ki so ga pa zaradi pijančevanja zapodili iz službe, in je bil zaradi zmešane pameti (delirium tremens) že večkrat v norišnici.

Menda mu je bilo tudi v nedeljo zopet v glavi skipelo in je začel divjati zoper prvega človeka, na ktere ga je ravno naletel. Slučajno bil je nek nemšk inženir, reči pa smemo, in tudi g. inženir sam pripozna, da bi se bilo to zgodilo tudi vsakemu drugemu, Nemcu ali Slovincu, moškemu ali ženski, ki bi na pijanega človeka ravno naletel. Drugod se za to ne zmenijo, kar pijani ljudje počenjajo, samo tukajšnji dopisnik judovskih listov dunajskih je tako vesel, da kar kozolce prevrača, kadar naleti na kakega pijanca. Menda mu je v veliko tolažbo najiti tovariša, čigar dejanja se

z njegovim vjemajo. Ker tudi zlobnih poročil njegovih v judovske dunajske liste ne moremo drugače izgovarjati, kakor da jih je morda pisal na duhu bolan, vrtoglav in pijan človek, ki naj mu toraj Bog odpusti, ker ne vé kaj dela.

Še tretje lažljivo poročilo stalo je te dni v „Graški Tagespost“. Dogodek zadeva nemške turnarje in razkriva njih prave namene. Toda dopisnik, ki je pri vsi svoji slaboumnosti slutil, da jim ni na čast in na korist, jih izgovarja, da je bila vse to le šala in nedolžna norčija. Reč se je v preiskavo izročila dotičnim oblastim, zato bi bili o njej molčali, ko bi je ne bil omenjeni dopisnik sprožil v liberalnem graškem listu. Zdaj pa se nam zdi potrebno o njej spregovoriti, da je judovski listi ne bodo zvijali po svoje.

Nemški turnarji so namreč v soboto zvečer okoli devetih v švicariji nad tivolskem gradom napravili svojo knajpo, to je veselico, pri kateri se pojedajo in popiva, ker jim je tamošnji gostilničar podaril sodček piva. Mi bi se malo brigali, kaj turnarji počenjajo, kadar so sami med seboj, ne more pa nam biti vse eno, kar se godi v javnih prostorih in na prostem poleg najbolj obiskovanega sprehajališča, kjer na stotine ljudi mimo gre, ki zamorejo vse videti in slišati. „Sprechwart“ naznani društvenikom, med katerimi so bili tudi učenci tukajšnje realke, namen shoda, in vrstilo se je precej dobro petje, med drugimi tudi „das deutsche Lied“, ki so jo poslušali stojé in odkriti. Na to se oglasi učitelj telovadbe na tukajšnji realki g. Schmidt in povdarja, da društvo se sicer imenuje „Laibacher Turnverein“, da bi privabilo ude raznoterih narodnost, da je pa v istini pravo nemško društvo, in da se mu tega gledé na vzvišeno kulturno stopnjo nemškega plemena ni treba sramovati, dasiravno se nemška kultura sedaj tolikanj napada. Tudi za ta govor bi se ne zmenili, ker nemškemu tičku privoščimo, naj žvrgoli po svoje, ako ne sprevidi, da bi bilo pametnejši molčati. Vse meje dostojnosti in potrpežljivosti pa je presegalo, kar se je sedaj vršilo. Neki vradnik e. k. Rudolfove železnice, Oskar Künl, je v „Knittelversih“ popisoval minule slavnosti. Smešil je „Erzbengelna“ na slavoloku pri bolnišnici in „Friedensengelna“ na kongresnem trgu, potem pa preslavljajal nemško turnsko društvo, ki je s svojo vrsto pri prihodu Njih Veličanstva odprlo nemško dunajsko cesto. Obžaloval pa je, da je to društvo stalo poleg „Sokola“, ki ga že srajce njegove jednačijo francoskim rabeljnom, in ki je pozneje pod vodstvom nekega duhovnika v imenu presvete Trojice v zvezi od evička pijane druhalji napadel nemške, peneči šampanjce pivajoče brate. Prenašati je bilo treba nemškemu turnvereinu tudi surovo tulenje mnogobrojne sodrge in druhalji, ki se je razlegalo po mestu, in ki ni bilo v počesčenje,

ampak le v zasramovanje visokim gostom. Tako je g. Künl, ki se je prej hvalil, da se svečanosti ni vdeležil, javno s sodrgo in druhaljo psoval naš narod, ki je bil iz najdaljših krajev v mnogobrojnem številu prihitel v Ljubljano, da bi videl in počastil priljubljenega vladarja; tako je ponavljajal laži o napadu nemških turnarjev pri ljudski veselici, ki so bile že prej zavrnjene in ovržene. In njegovi tovariši turnarji so z živahnimi „wacker“ odobravalji že posamezne izraze kakor Erzbengel, rabelj, druhal, tulenje itd., zlasti pa so na koncu govorniku doneli gromeči „wacker, recht wacker“.

Pri takem psovanju mora še mirnemu človeku kri zavreti; ni toraj čuda, da je privzdignilo tudi mestnega komisarja g. Tomeca, ki je s svojo družino v stranskem paviljonu sedel; pristopil je k govorniku Künlu ter se mu kot Sokol in Slovenec zahvalil za ljubeznjive „Knittelverse“. G. pesnik je pa zahvalo sramožljivo odvrnil, češ, da to ni nič posebnega in je to nedolžna šala. Pa kako mora taka reč veljati za šalo? Kaj bi bilo, ko bi bilo po sprehajališču tje prišlo kaj ljudi, ki bi bili slišali vse te psovke? Ali bi se ne bil kaj lahko vnel pretep, ki bi se bil za nekatere morda slabo obnesel, zlasti ker so bili turnarji jako razgreti? Še mirna šaljiva opazka gosp. Tomeca jih je spravila vse po konci, in psovke „špion“ letele so mu na ušesa. To je bilo prenesramno; zato stopi g. Tomec, da bi se novih psovok ubranil, k turnarjem, ki ga od vseh strani obsujejo, ter zažuga, da bode vsakteremu prav gorko zaušnico zasolil, ki bi njega navadnega gosta, psoval kot „špijona“.

Ob enem je prosil gospode turnarje, ki so ga prej s tako „korajžo“ grdili, naj mu povedo svoje imena. Zlasti se je obrnil do nekega gospoda, ki ga je slišal kričati „špijon“. Pa pogumni turnar mu je izogibljivo odgovarjal, čemu mu je treba vedeti njegovega imena, da mu ga lahko kdo drug pové itd. Res, pride na to „sprechwart“, ki ga g. Tomec prosi, naj mu blagovoljno pove imé dotičnega gospoda. On Tomčevi želji ustreže ter mu gospoda predstavi kot e. k. poštnega vradnika Robba. Reč je bila s tem dovršena in na „sprechwartov“ opomin vrnilo so se turnarji nazaj v Ljubljano. Dogodek se je, kakor smo že omenili, naznanil gosposki, ki ga bode gotovo vsestransko preiskala in tudi potrebno vravnala, da se ne bo čisto po nepotrebnem delala razkačenost in sovražstvo med nemškimi in slovenskimi prebivalci, ki želé v miru živeti med seboj.

Šeststoletnica.

Iz Trziča. (Šeststoletnica, požarna bramba.)

Ker ste že skoraj od vseh krajev prejeli poročila, kako se je obhajala 600letnica sploh in šolske mladine posebej Vam g. vrednik, ponudim tudi jaz nekatere vrstice, ki jih, ako

Vam preostaja kaj prostora, blagovoljno sprejmite v svoj list. Tudi v našem trgu praznovali smo 600letnico, kolikor moč slovesno. Ob 9. uri bila je slovesna sv. maša, ktere so se vdeležili, razun obilnega števila pobožnega ljudstva, vsi tukajšnji vradi in tudi šolska mladina. Lepo petje moškega zbora in domača godba je prav lepo in spodbudljivo povikševalo cerkveno slavnost.

Po sv. maši šla je šolska mladina vseh štirih razredov z zastavo, paroma iz cerkve, v prav okusno ozaljšano šolsko poslopje. Med potom spremljevala jo je godba. Ko so bili vsi učenci in druga odličnejša gospoda, ki je bila k te slavnosti povabljena, se zbrali v šolski sobi 3. razreda, ki je bila vsa ovita z venci z zelenja in lepih planinskih cvetlic, ter okrašena tudi z drugimi pomenljivimi podobami, nastopi najpopred g. ravnatelj, ki v lepi, navdušeni besedi razloži učencem pomen tega nepozabljivega dne, ter jim priporoča ljubezen in vdanost do predrage nam cesarske rodovine. Potem začelo se je vrstiti petje in deklamovanje učencev, o katerem le toliko omenim, da so vsi navzoči občudovali srčnost in pogum posameznih učencev, ki so nastopili, pa tudi vztrajnost gg. učiteljev, ki so jih tako izvrstno izurili. S cesarsko pesmijo bila je šolska slavnost končana.

Bili so tudi vsi učenci, kakih 300 na številu, kakor drugod, dnevu primerno obdarovani, za to skrbel je krajni šolski svet, za kar naj mu bo tukaj javno izrečena zahvala.

Po trgu vihrale so že precej zjutraj razveč hiš, mnogobrojne zastave. In kakor je izupit Tržič zarad svoje nemškutarije, vendar ni bilo videti nobene pruske zastave, pač pa narodne trobojnice.

Ko ura pol štirih odbije, zagromé pri sv. Jožefu možnarji in za njim se veselo oglase zvonovi vseh treh cerkvá v trgu, ki so vsakemu še tako globoko v svoje vsakdanje delo zamišljenemu glasno doneli na uho: zdaj prišel je tisti srečni trenutek, ko je preljubljeni nam vladar prestopil mejo naše lepe domovine. To je bil trenutek, ki je marsikomu pretresel sree, ki si je gotovo z menoj vred mislil, da ni je lepši reči, ki bi bila v stanu kako slovesnost bolj povzdigniti, kakor lepo, vbrano zvenenje.

Ko se je približal zvečer je na ulicah postajalo vedno živahneje gibanje. Hiše so se jele razsvitljevati. In v kratkem času migljalo je po trgu samih lučic. Po oknih videli so se lepi transparenti s pomenljivimi napisi. Ni je bilo hiše, ki bi ne bila razsvitljena. Sploh vse, od prvega do zadnjega, hotelo je pokazati svojo vdanost cesarski rodovini.

Med razsvitljavo svirala je po trgu domača godba, spremljana od mnogoštevilne množice ljudstva. Še le pozno v noč, ko so luči jele vgasovati, razšli so se gledalci mirno k počitku.

Na pondeljek 16. t. m. bila je k cesarjevemu sprejemu v Kranj, tudi naša požarna straža povabljena kjer se je v občo zadovoljnost ves čas prav dostojno obnašala. Bilo jih je 42, ki so se odpeljali na več vozeh. Nazaj grede vstavijo se nekteri v Naklem v gostilni pri županu, kjer spijejo nekaj vina.

Te prilike poslužil se je prav z vidnim dopadajenjem nekdo iz Naklega, ki „Sl. Nar.“ sporoča zaničljivo kot „donesek k zgodovini tržiško-tevtonske kulture“, kako so „novopečeni fajerberkarji“ Tržiški, spili nekaj steklenic vina in namesto, da bi bili plačali, gostilničarju še

nekaj kozarcev pobili. Na zadnje pa vpraša: Ali ni to krasna ilustracija k znani pesmi: Tržičani sami so — ?

Po tem poročilu toraj bi bilo v gostilni vseh 42 „fajerberkarjev“. Toliko mož pa izpije lahko lepo število litrov vina in na zadnje, namesto da bi plačali v svoji surovosti pomečejo še kozarce ob tla.

To poročilo je pa popolnoma pretirano. Reč godila se je (za kar imam dosti zanesljivih prič), tako-le: Ko se par sprednjih voz, (ki so se res postavili v gostilni, pa so tudi vse plačali in nič pobili) odpravlja na odhod, pridrdra še zadnji voz, na katerem je bilo 6 „fajerberkarjev“. Videči, da tovariši že odhajajo, pokličejo kar na voz pijače. Ker so si kozarce podajali iz roke v roko, se primeri, da enemu po nesreči zdrsné kozarec iz roke in se ubije. — To toraj je tisto pobijanje kozarcev.

Da pa plačali niso je vzrok, ker so videli, da eden izmed njih plačuje. Menili so, da je plačal vse: vino in ubiti kozarec, zato so, ne prašaje za račun, kar pogнали za tovariši.

Bili so tudi nekoliko vinjeni, kar sicer ni lepo, pa se vendar vsakemu, — mislim, da tudi „vestnemu“ Narodovemu poročevalcu, — posebno ob taki priliki lahko primeri. Po poti se zgovore, da ni vse plačano, zato dajo nekemu izmed njih, ki je imel drugi dan opravek v Kranji, denar in mu naroče, naj račun za vino in kozarce poravná. To se je tudi drugo jutro zgodilo, — in ves zaostali račun znašal celih 70 kr. Preden toraj je bilo poročilo „Narodu“ oddano, bilo je že vse poravnano. — Kako pa poročevalec pride do sklepa, da bi bili zarad šestih nekoliko natrkanih ognjegasecev, vsi Tržičani — cigani, to je meni in morebiti še marsikomu drugemu nerazumljivo. Zato je pač treba večje učenosti in modrosti, kakor nam navadnim ljudem in druge kulture, kakor „tržiško-tevtonske“. — Ako pa poročevalec čitatelje „Sl. Naroda“ že ravno hoče baviti s takimi neslanimi pikantnostmi, bi mu svetoval naj se le ozre doma okrog sebe, tam mu bo domače, pa resnične surovosti še preveč na razpolaganje, ne bo mu treba se vtikati v tuje zadeve. Sploh pa mislim, da taka poročila, ko bi bila tudi resnična, ne donašajo veliko časti, ne enemu ne drugemu, sporazumljenja pa po ti poti gotovo nikoli ne bomo dosegli, — kajti kdor veter seje, bo nevihto žel.

S Cola. (Šeststoletnica združenja Kranjske s preslavno rodovino Habsburško) obhajala se je tudi pri nas prav slovesno. V nedeljo dne 8. julija popoldne zbrala se je šolska mladina ter obilo ljudstva v krasno okinčani šolski sobi, kjer je bil nalašč napravljen oder za deklamacije, petje in igro. Ko se zagrinjalo vzdigne, pokaže se nam lep prizor. Tu je stala lepo s cveticami ozaljšana cesarjeva podoba in krog nje belo oblečene deklice z venci in šopki v rokah, ki so jih med petjem cesarske pesmi pred podobo pokladale.

Gosp. učitelj razjasnil je v svojem govoru zgodovinski pomen te slovesnosti, zlasti pa je mladini na srea pokladal kako naj vedno vneti ostanéjo do rodovine Habsburške. Končal je svoj govor s slava-klici do presvitlega cesarja Franc Jožefa I.

Po končanem govoru sledile so deklamacije in petje: 1. Vse za vero, dom cesarja! (deklamacija.) 2. Kranjska z Avstrijo (pesem). 3. Rudolf grof Habsburški (deklam.). 4. Zdrava, draga domovina! (pesem). 5. Slovenka sem.

(deklam.). 6. Avstrija moja. (pesem.) 7. Junakov grob. (deklam.). 8. Vojaci. (pesem). Po kratkem prestanku pričela se je igra: „Spomenica 600letnice združenja Kranjske z Avstrijo“, ktero so učenci prav dobro igrali.

V stalni spomin na ta slovesni dan, omislila se je tudi nova šolska zastava, ktero je jako lepo izdelala gospa A. Hofbauer v Ljubljani. Darovi za zastavo so se že prej pobirali, posebno pa se je pri te slovesnosti pri tomboli in drugih prostovoljnih darilih toliko dobilo, da so bili vsi stroški popolnoma poravnani.

V sredo 11. julija bila je slovesna sveta maša, ktere se je vdeležila šolska mladina s svojo novo šolsko zastavo, krajni šolski svet, soseskini odbor, ter obilo družega občinstva. Po maši je zopet mladina v šoli prepevala, deklamovala, ter se je razdelilo nekaj knjizic „Habsburški rod“ med njo.

Zvečer bila je razsvitljava in gromenje možnarjev je naznanjalo, da se tudi mi radostno spominjamo dneva, ko se je Kranjska združila z najvišjo cesarsko hišo Habsburško.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. julija.

Avstrijske dežele.

Iz Prage, 23. julija. Ob sklepu seje je vložil dr. Rieger in 71 tovarišev nasvet za preuredbo volilnega reda: deželnemu odboru se naroča, da predloži v prihodnji sesiji deželnemu zboru preosnovno deželnega volitvenega reda; na podlagi zadnje ljudske štetve in drugih vradnih dat naj se volitvena pravica enakomerno razdeli na prebivalstvo in na davke, katere plačuje, pri sestavi volitvenih krajev naj se gleda na zemljepisno lego krajev, in naj se meje tako potegnejo, da bode obema narodnostima jednaka pravica, preudari naj se, ali bi ne kazalo, da bi veliki posestniki, ki niso pod fedeicomissom, volili v več volitvenih krajih, in da bi se volitvena pravica dala vsem tistim, ki plačujejo najmanj pet goldinarjev direktnih davkov, ako nimajo te pravice že po drugih sedanjih postavah. Ta nasvet naj bi se izročil komisiji 15 udov, in naj se dene na dnevni red prihodnje seje.

Vnanje države.

Iz Rima, 23. julija. Zarad sodnijstva v Tunezu sta se pobotala laški minister unanjih poslov Mancini in francoski pročnik Decrais, preden je Rim zapustil, zarad tega menda ne bode daljšega razpora med obema vladama.

V Albanji ni še miru. Na novič so se vzdignili prebivalci iz Gebri zoper turško oblast. Osman paša, ki v Janini zapoveduje, je šel pokorit nove ustaše.

Iz Belgrada. Ministrski svet namerava vstavo preurediti v nekaterih točkah. Nikolo Crstić je imenovan namestni predsednik v zbornici.

Kralja *belgijski* in *holandski* sta se sešla 19. t. m. v Spa, znani kopelji v belgijski provinciji Lüttich. Na kolodvoru so bile holandske in belgijske zastave. Belgijski kralj je prišel iz grada Laeken dopoldne. Ob 12 sta pa prišla kralj in kraljica holandska. Brez pomembe ni, kedar se visoka gospoda snide.

Belgijska vlada prizadeva se sedaj za zvišanje davkov, ker primankljeja je 22 milijonov frankov. 21. t. m. so govorili o povišanji davkov na žganje. Član 1. ki določi davek pri hektolitr na 7 frankov in 50 cent. je bil zavržen z enakim številom glasov. Zoper njega desna stran, 8 levičarjev, 4 levičarji so bili odsoeni. Ministerski predsednik pa vendar predloga ni umaknil, ker je rekel, da razen povišanja davka gre tukaj tudi za zboljšanje pobiranja. Z 68 zoper 66 glasov so se zopet o tem posvetovali.

Iz Petrograda. Ukazni list naznanja načrt postave, ki se tiče trgovskih in obrtnij-

skih podvzetij, ki morajo od čistega dobička odrajtavati 3 odstotke, ako namreč pri prvih presega kosmat dobiček 200.000 pri drugih pa 50.000 rubljev na leto. — V petek 21. julija je sprejel cesar deputacijo avstro-ogerske nasebine v Moskvi, ki je čestitala h kronanju. — Salvati, ruski agent za cerkvene zadeve je dobil za odliko naslov dvornega svetovaleca.

Angleška vlada je odstopila od pogodbe sklenjene z Lesseps-om zastran grajenja novega kanala, ker Lesseps več ni hotel prijenjati, vlada pa je mislila, da sme kaj več terjati, ker je na Angleškem nastala opozicija zoper to pogodbo, Lesseps jo je oprostil predlaganja pogodb parlamentu. S tem še stvar ni končana. Angleški mornarji in kupčijske zbornice niso dosegle, za kar so se poganjali, namreč cenejši in boljši prevoz iz sredozemskega v ruđeče morje.

Izvirni dopisi.

Od Velenja, 23. julija. (Po slovesnostih.) Cesarski prazniki so končani. Kažejo se še samo nekateri ostanki, zlasti po časopisih. Izmed teh si „fakcijski“ listi na vse kriplje prizadevajo „dokazati“, da je cesarjevo potovanje bilo voda na „nemški“ mlin.

Celjsko trobilo med ostalim pripoveduje, da so svitli cesar na kolodvoru nagovorili nekoga Slovenca s pomočjo nemščine, a nagovorjenec je kot „fanatično-naroden klerikalec“ odgovoril, da ne zna nemški; vsled tega so se baje kar obrnili k županu iz „nemškega“ trga V. Ne bomo pripovedovali, kako je nagovor „nemškega“ župana spravil ob zavest, da na stavljeno vprašanje še odgovoriti ni mogel in mu je beseda nehoté v grlu obtičala, pa „Celjanki“ bi zamogli poslužiti s podobnim vzgledom.

Svitli vladar je nagovoril župana iz „nemškega“ trga K. z vprašanjem, da li zna nemški? Ta je pritrtil. Potem je slavni vprašalec stopil proč, a „nemški“ župan misli in pozneje svojim znancem govori: „Čemu takšno vprašanje?“ Ako toraj „Deutsche Wacht“ s prvim zgledom hoče „spričati“, da so cesar s svojim sicer ljubeznjivim obnašanjem breo dali slovenskemu jeziku, ko bi mi hudomušno hoteli nasprotno trditi, bi z omenjenim dogodkom tudi menda imeli „dokaz“ pri roki. Toda pameten človek ne bode pritrtil ne prvemu ne drugemu, saj je dovolj znano, da vladarjevo srce za vse narode v mnogojezični Avstriji jednako gori.

Lepo Skalsko dolino zastopali so naši možje. Zastopnika iz Velenja so svitli cesar kot zdravnika popraševali o zdravstvenih zadevah. V obče pa, kar se tiče izkazovane zvestobe slavni hiši vladarski, smemo reči, da se — izvzemši peščico fakcijskih rogoviležev — na slovenskem delu Štajarske ni razodevalo politično nasprotje. Želeti bi bilo naj bi tako ostalo še pozneje.

Kdor se je namreč sedaj bodisi na kakšen koli način vdeleževal obhajanih slovesnosti ali jih samo odobral, je s tem prostovoljno prevzel tudi primerne dolžnosti. S temi dolžnostmi se pa ne dá zjediniti to, da bi se človek o drugih priložnostih pridruževal okoliščinam in izjavam, ktere niso v soglasji s pravim avstrijskim mišljenjem. Kdor se je sedaj razodeval kot zvesti sin mile domovine, pozneje se pa vrti okoli zastave ali barve, katera ni cesarska, tak človek bi kazal, da je njegova sedanja navdušenost bila le hlinjena farizejska, ali pa da je slabič, kterege vsak vetrič lahko pripogne in ob tla zavalji. Vsa-

kega iskrenega domoljuba bi pač veselilo, če vidi, da so cesarski prazniki pripomogli k spozrazumljenju in narodnemu miru.

Od Vojnika, 23. julija. (Šolske hranilnice.) Dolžnost vsakega učitelja in sploh vzrejevalca je med ostalim ta, da izročeno jim mladež soznanjajo z izrekom: Moli, delaj in bodi varčen. Kar se posebej zadnje zadeve tiče, zamorejo se otrokom priporočati letos uvedene poštno hranilnice. Veliko se je že pisalo in govorilo o načinih, kako bi se mladi svet naj vadil varčnosti. Tudi državni zbor je 1877 vladi priporočal, naj bi si prizadevala, da dobimo šolske hranilnice. Ta želja je oživitvorena s poštnimi hranilnicami.

Poštnohranilnični urad v predzadnji okrožnici — s temi vstreže vsak poštni uradnik in se tudi zamorejo posebej naročevati — priobčuje nekatere statistične podatke o šolskih hranilnicah na Francoskem. To bi menda zanimalo marsikterega učitelja in drugega prijatelja mladeži. Zatoraj smo prepričani, da slavno vredništvo ne bode priposlanih vrstic zavrglo.

Naučno ministerstvo francosko, katero je leta 1879 šolske hranilnice proglasilo kot pripomoček pri javnem vzrejevanju, razglašuje izkaz o vspehu, ki so ga do 31. januarija letoš. leta dosegle. Iz priloženih številčk se vidi, koliko šolskih hranilnic in primernih knjižic z vložnim denarjem je bilo meseca januarija v dotičnih letih:

januarija	blagajnic	knjižic	frankov
1877	8.033	176.040	2.984.352
1879	10.440	224.200	3.602.621
1881	14.372	302.841	6.403.773
1882	16.494	349.219	7.984.811
1883	19.433	395.869	9.064.583

Letnica 1877 in 79 je v okrožnici bržkone tiskana na račun stavca; gotovo bi moralo biti 79 in 80.

Številke kažejo, da je na Francoskem danes malone 400.000 učencev pridobljenih za štedljivost.

Tudi angleška šolska postava zahteva, da se državna podpora mora odreči vsakemu šolskemu zavodu, kateri ne more dokazati, da dotični gojenci štedijo.

Okrožnica sklepoma priobčuje, da je v Avstriji 15.989 ljudskih šol z 32.650 učitelji in 2.347.446 učencev bilo koncem lanskega šolskega leta.

Naučno ministerstvo avstrijsko, še kolikor je dopisniku znano, doslej ni storilo podobne stopinje, kakor to že zahtevajo naredbi po Francoskem in Angleškem. Pa brez dvombe se nobenemu učitelju ne bo treba bati, da bi prišel v preiskavo zavoljo tega, če je učencem priporočal že obstoječe šolske hranilnice.

Domače novice.

(Imenovanje). G. Emil Hribar, naš rojak, dozda prefekt in suplent na terezijanski akademiji na Dunaji, je imenovan pravim gimnazijalnim učiteljem v Tešenu na Šlezijem. Zopet en profesor, ki bi lahko na slovenskih srednjih šolah v domovini podučeval.

(Učiteljske službe razpisane.) Na enorazredni ljudski šoli v Hotederšici l. p. 450 gld. in stanovanje do 25. avgusta, v Godoviču 400 gld. in stanovanje do 20. avgusta pri okraj. šl. svetu v Logateci. Na enorazredni šoli v Dražicah sod. okraja Metliškega l. p. 400 gl. in stanovanje. IV. učiteljska služba na štiri-razrednici v Črnomlju l. p. 400 gld. Prošnje

do 15. avgusta pri c. kr. okraj. šl. svetu v Črnomlju.

(Tiskovna pomota.) V večerajšnjem članku „grof Chambord“ se imate v tretjem oddelku, 11. vrsti od zgoraj, besedi „manj malopriden“ glasiti „manj samopriden.“

(Odlikovanje domačih živinorejcev) pri deželni kmetijski razstavi ob 600letni svečanosti. Darila v skupnem znesku 1900 gld. so bila od komisije pripoznana:

I. Darila za plemenne bibe: 1. g. Petru Lasniku, trgovcu v Ljubljani; 2. g. Janezu Koslerju, grajščaku v Ljubljani; 3. g. baronu Lichtenbergu, grajščaku v Jablah; 4. g. vitezu Gutmannsthalu, grajščaku v Dvoru pri Račjem; vsi štirje so se odpovedali darilom v denarjih, ter so dobili diplome v znamenje odlikovanja. 5. g. Adolfu Galletu, grajščaku v Šiški, kteremu se pripozna vsled prej oglašanih odpoved drugo denarno darilo 50 gld.; 6. g. vitezu Gutmannsthalu, grajščaku v Dvoru pri Račjem; 7. gospodarju Janezu Dolinarju, v Kozarjah, 40 gld.; 8. gospodarju Antonu Pirnatu iz Borovnice 40 gld.; 9. gospej Josipini Terpinčevi, grajščakinji na Fužinah pri Ljubljani, 40 gld.; 10. gospej Josipini Terpinčevi, grajščakinji na Fužinah pri Ljubljani, 40 gld.; 11. gospodarju Jožefu Zoreu na Dobrovi, 30 gld.; 12. gospodarju Bernardu Degischerju v Mengišu 30 gld.; 13. g. baronu H. Lazzariniju, grajščaku v Smedniku, 30 gld.; 14. gospodarju Janezu Suhadoleu, z Brezja pri Dobrovi, 30 gld.; 15. gospodarju Jos. Strukelju iz Dravelj, 30 gld.

II. Darila za pitane vole. 1. gosp. Francu Štrukelju, mesarju v Ljubljani, 20 gld.; 2. g. Jerneju Černetu, mesarju v Ljubljani, 20 gld.; 3. g. Janezu Kopaču, mesarju v Ljubljani, 20 gld.

III. Darila za krave. 1. g. baronu Lichtenbergu, grajščaku na Jablah, ki se odpove darilu v denarjih in dobi diplomu v znamenje odlikovanja; 2. g. baronu Lichtenbergu, grajščaku na Jablah, ki se odpove darilu v denarjih in dobi diplomu v znamenje odlikovanja; 3. g. Petru Lasniku, trgovcu v Ljubljani, ki se odpove darilu v denarjih; 4. gosp. vitezu Gutmannsthalu, grajščaku v Dvoru pri Račjem 45 gld., kterih gospodar ne sprejme sam, ampak jih prepusti svojemu kravarju v spodbudo in priznanje za živinorejo; 5. gospodarju Janezu Kuraltu v Domžalah, 45 gld.; 6. g. Francu Krisperju, trgovcu v Kranji, 45 gld.; 7. gospodarju Karolu Majerju na Vrhniki, 40 gld.; 8. g. Janezu Koslerju, grajščaku v Ljubljani, ki se pa odpove darilu v denarjih; 9. g. Antonu Staretu, grajščaku v Mengišu, 40 gld.; 10. gg. A. Tschinkelnovim sinovom, fabrikantom v Ljubljani 40 gld.; 11. g. Janezu Kozlerju, grajščaku v Ljubljani, diploma; 12. gospej Josipini Terpinčevi, grajščakinji na Fužinah pri Ljubljani, 30 gld.; 13. g. Janezu Pirnatu v Dravljah, 30 gld.; 14. in 15. g. vitezu Gutmannsthalu, grajščaku v Dvoru pri Račjem, kteremu se z ozirom na uže pripoznano denarno darilo prizna diploma; 16. gospodarju Francu Kovaču s Taenja 30 gl.; 17. gospej Josipini Terpinčevi, grajščakinji v Fužinah diploma; 18. Francu Legatu v Lescah 30 gld.; 19. g. Antonu Krennerju v Škofji Loki 30 gld.; 20. g. dr. Josipu Poklukarju na Dobrovi, kteri se za-se odpove pripoznanemu darilu 30 gld. ter odloči 20 gld. kmet. družbi kot donesek za stroške mlekarke za-

druge v razstavi, 10 gld. pa svoji kravji dekl — njej in drugim deklam v spodbudo; 21. gospodarju Luki Kalanu z Budal pri Škofji Loki, 30 gld.; 22. gospodarju Antonu Avbelu v Ljubljani, 30 gld.; 23. g. P. Majdiču v Mengšu, 25 gld.; 24. gg. A. Tschinkelnovim sinovom, fabrikantom v Ljubljani, diploma; 25. gospodarju Francu Majdiču, na Viru, 25 gld.; 26. gospodarju L. Kavčiču v Medvodah, 25 gld.; 27. gospodarju Janezu Gabrijelčiču na Brezjah, 25 gld.; 28. g. Adolfu Galletu v Šiški, 25 gld.; 29. g. A. Avbelu v Ljubljani, diploma; 30. gospodarju J. Malenšku iz Tacnja, 35 gld.; 31. gospodarju L. Kavčiču v Medvodah, diploma; 32. gospodarju Štefanu Rozmanu, z Rovt v Bohinju, 25 gld.; 33. g. F. Guselu v Škofji Loki, 25 gld.; 34. gospodarju Matvezu Burgerju v Zgornji Šiški, 25 gld.; 35. gospodu Janezu Mesarju, župniku na Bohinjski Bistrici, 25 gld.

IV. Darila za telice: 1. darilo gospodarju L. Kavčiču v Medvodah v gotovini 40 gld.; 2. g. Francu Krisperju, trgovcu v Kranji, 40 gld.; 3. g. Francu Kumarju, župniku v Mošnjah, 40 gld.; 4. gospodarju Jos. Verbiču v Bistri 30 gld.; 5. gospodarju Janezu Kuraltu v Domžalah 30 gld.; 5. vitezu Gutmannsthalu v Dvoru pri Račjem, kateri se odpove darilu v gotovini, dobi diplomu; 7. in 10. g. baronu Lichtenbergu na Jablah, kateri se odpove darilu v gotovini, dobi diplomu; 8. gospodarju Tomažu Hafnerju v Škofji Loki 30 gld.; 9. g. Janezu Koslerju v Ljubljani 25 gld., kateri se pa odpove v prid svojih živinskih hlapcev v spodbudo; 11. gg. bratom Tschinkelnovim v Ljubljani 25 gld.; 12. gospodinji Marijani Berličevi v Smedniku 25 gld.; 13. gospodarju Janezu Jerasa v Gornji Šiški 25 gld.; 14. g. Adolfu Galletu v Gornji Šiški 25 gld.; 15. gospej Josipini Terpinčevi na Fužinah 25 gld.; 16. g. Janezu Koslerju v Ljubljani diplomu; 17. gospodarju Matiju Hodniku na Vrhniki 25 gld.; 18. g. baronu Lazzariniju v Smedniku 25 gld.; 19. gospodarju Antonu Burgarju v Hrašah 25 gld.; 20. gospodarju J. Malenšku v Tacnju 25 gld.; 21. gospodarju Janezu Košeniniju v Kosezah 25 gld.; 22. gospodarju Jakobu Babniku v Gornji Šiški 25 gld.; 23. g. Karolu Ahačiču na Lesičjem 27 gld.; 24. gospodarju Janezu Borštniku v Duljah 25 gld.

Konečno priznali so gospodje presojevalci iz privatnih doneskov še darila po 25 gld.; a) za bike g. Ivanu Urbančiču s Turna, V. Pelikanu s Črnelega in Janezu Adamiču s Spodnjega Polata; b) za telice gospodarju Jakobu Finku z Velike Račine in Petru Sircu s Tupalič.

Razne reči.

— Č. g. Kalin, župnik v Mozirji, bo, kakor se nam piše, dne 5. avgusta služil zlato sv. mašo. Razen tega bodo letos, če Bog dá, jubilarji postali še č. gg. Dvoršek, župnik na Planini; Koren, dosluženi župnik v Bučah; Kanzler, senior minoritski v Ptuj. Zlatomašnikov ima lavantinska škofija dozdej 10 domačih in 1 ptujca, iz Trsta, ki je duhovnik postal 1815 leta. V dušno pastirstvo pride letos 12 bogoslovcev.

— Toča. V Šmarji na Štajarskem in v okolici Kisle vode je 22. t. m. toča vse poljske pridelke uničila.

— „Matica Hrvatska“ v Zagrebu je te dni razposlala svoje knjige za l. 1882,

tudi udje ljubljanski so jih že prejeli. Akoravno so morali njeni člani na izdanja za l. 1882 primeroma dolgo čakati, bodo pa zanesljivo potolaženi po krasnih knjigah, ki so se jim za mali znesek 3 gl. izročile. So pa naslednje:

1. Ferdo Bečić: Zavjet, pripoviest. Zabayne knjižnice „Mat. hrv.“ knjiga LVI—LVIII. Knjižarna ciena 75 kr.

2. Turgenjev: Klara Miličeva, pripoviest. Preveo s ruskoga i uvodom popratio Josip Miškatič. (Zab. knj. LIX—LX.) Ciena 50 kr.

3. Kraszewski: Kolibar, pripoviest iz života. Preveo s poljskoga i životopisom piševim popratio Aleksander Tomić. (Zab. knj. LXI—LXII.) Ciena 50 kr.

4. Smičiklas: Poviest Hrvatska. Dio prvi. Poučne knjižnice IV. Ciena 3 gl 80 kr.

5. Tomić Josip Eugen: Komedije sv. II. (Zab. knj. LXIII—LXV.) Ciena 75 kr.

6. Novovjekci izumi u znanosti, obrtu i trgovini. Knjiga preva. Sa 198 slika. Napisala dr. Mijo Kišpatić, pa Ivan Šah. — Posebno ta knjiga, pa zgodovina Hrvatska ste izvrstni in jedernati knjigi.

Razun teh je izdala „Matica hrvatska“ še „prievođe grčkih i rimskih klasika“, ktere svojim članom po znižani ceni prepušča. Lani je obelodanila že Sallustija: O Castilinoj uroti i Jugurthinom ratu, pa Homerovo Odyssejo; a letos Ilijado. Prevod i tumač je od prof. Maretića. Stane za članove 1 gl. sicer 1 gl. 50 kr.

Nakanila je tudi izdajati ter letos že začela s „Sbirko pjesama od Iv. Zajca“, kar bi posebno ugajalo našim čitalnicam in pevskim zborom, ki tako radi prednašajo krasne skladbe tega umetnika in drugih jugoslovanskih.

Kdor želi, dobi za primeroma zelo nizko ceno vse knjige krasno vezane ali pa samo platnice ter si jih sam dá lahko vezati. Vse, kar spada v knjigovezstvo, je „Matica“ poverila knjigoveži Izanu Schneiderju.

Ako se pomisli, da tržna cena prej omenjenih 6 knjig iznaša 8 gl. 80 kr., da imajo člani pravico do znižanih cen drugih izdavanj starih klasikov in pesemskih skladb, da si jih cenó lahko omisljijo vezane, potem se ni čuditi, da število udov „Matice hrvatske“ vedno narašča in je zdaj že presešlo 5000. „Matica“ še zmír prejema nove ude, dokler je kaj zaloge natisnjenih knjig. Kdor bi želel pristopiti, se lahko oglasi naravnost pri tajnistvu v Zagrebu ali pa pri poverjeniku g. Antonu Žlogarju, kaplanu pri sv. Jakopu v Ljubljani.

Knjige se dobivajo tudi v katol. bukvarni.

— Linzer theologische Quartalschrift prišel je na svitlo 3. snopič, ki obsega: I. Wann muss Unbussfertigen das kirehliche Begräbniss verweigert werden? Von Prälat Dr. Ernest Müller in Wien. — II. Zum Vaticinium des Hermann von Lehnin. Von Domcapitular Johann Zobl in Brixen. — III. Darlhen, Zins, Wucher. Von Domcapitular Dr. Joh. Pruner in Eichstätt. — IV. Das religiös-sittliche Moment in den alten Innungen von Böhmens Glasindustrie und Glashandel. Von Universitäts-Professor Dr. Josef Schindler in Prag. — V. Die sociale Bedeutung der Klöster im Mittelalter und die nächsten Folgen ihrer Aufhebung in England. I. Der moralische Nutzen der Klöster. Von P. Andreas Kobler, S. J. in Innsbruck. — VI. Andreas Hamon, Pfarrer von Saint-Sulpice in Paris, gestorben 1874. Von Spiritual Dr. Gustav Müller in Wien. — VII. Ueber Probabilimus im Falle eines wahrscheinlich erfüllten Gesetzes. Von Dr. Julius Müllendorf, S. J. in Rom. — VIII. Drei historisch-interessante Messbücher und ihre Ausstattung. Von Bibliothekar P. Benedikt Kluge, Pfarrvikar in Würflach N. Oestrr. IX. Das Leiden Christi (Vorgänge unter dem Kreuze) erklärt von Prof. Dr. Schmid in Linz. X. Verschiedene Heiligenbilder. Von A. Egger, Religionslehrer in Meran. — XI. Apostolisches Wirken des heiligen Johann Babt. De Rossi bei Kranken und Sterbenden. II. (Dalje prih.)

Umrli so:

24. julija. Katarina Bruner, vdova 73 let, Petrova cesta št. 19, spridenje želodca.

25. julija. Aleksander Spelak, asistent južne železnice, 34 let, Petrova cesta št. 53, plućna tuberkuloza.

Eksekutivne dražbe.

27. julija. I. e. džb. pos. Jožef Skopore iz Rateč št. 76, 1470 gld. Rateče. — III. e. džb. pos. Marija Kapel iz Kala št. 57. Postojna. — III. e. džb. pos. Anton Penko iz Nadanje sela. Postojna. — II. e. džb. zemljišča urb. 38 pod Gutenegg. Bistrica. — III. e. džb. pos. Anton Hmelak iz Slapa. Vipava.

28. julija. I. e. džb. pos. Janez Mihelčič iz Semiča št. 14. Metlika. — Relicitačija pos. Apolonije Popovič iz Maline 1700 gld. Metlika. — I. e. džb. pos. Marija Zakrajšek iz Oblok 2583 gld. Lož. — III. e. džb. Janez Zalaznik iz Cirkevse vasi Logatec. — I. e. džb. Martin Vodnik iz Podgorice št. 40, 1890 gld. Ljubljana.

Dunajska borza.

24. julija.

Papirna renta po 100 gld.	78 gl. 90 kr.
Sreberna „ „ „ „	79 „ 60 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 35 „
Ogerska zlata renta 6%	119 „ 65 „
„ „ 4%	88 „ 65 „
„ papirna renta 5%	87 „ 05 „
Kreditne akeije 160 gld.	294 „ 10 „
Akeije anglo-avstr. banke 120 gld.	107 „ 75 „
„ avstr.-ogerske banke	837 „ — „
„ Länderbanke	113 „ 25 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	641 „ — „
„ državne železnice	322 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	221 „ 20 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ — „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 119 „ 75 „
4% „ „ 1860	500 „ 137 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 169 „ — „
„ „ 1864	50 „ 168 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 171 „ 75 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „ — „
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	103 „ — „
London	119 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 65 „
Francoski napoleon.	9 „ 50 ¹ / ₂ „
Nemške marke	58 „ 50 „

Sveto Pismo

stare in nove zaveze z razlaganjem poleg nemškega, od apostolskega Sedeža potrjenega sv. pisma, ki ga je iz Vulgate prevodil in razlagal dr. Jožef Franc Allioli.

Založili mil. gsp. Anton Alojz, knezoškof Ljubljanski.

Trdno vezano v pol usnji z rudečo obrezo v šestih debelih zvezkih velja 16 gld. ter se dobiva v

(1) Katoliški bukvarni.

Najboljši (3)

papir za cigarette

je LE HOUBLON

(Francoski izdelek.)

Pred ponarejenjem se svari.

Jedino prav je ta papir, ako je na vsakem papirji vtisnjeno ime LE HOUBLON in ima vsak karton spodaj stoječo varstveno marko.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.